

Na osnovu člana 70 stav 6 Zakona o bezbjednosti hrane („Službeni list CG“, broj 57/15), Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. jula 2019. godine, donijela je

UREDBU O ZAHTJEVIMA ZA STAVLJANJE NA TRŽIŠTE PRIRODNE MINERALNE I IZVORSKE VODE*

Član 1

Ovom uredbom propisuju se zahtjevi koje treba da ispunjava prirodna mineralna i izvorska voda, način i uslovi njenog iskorišćavanja, obrade i stavljanja na tržište.

Član 2

Na tržište se može stavljati prirodna mineralna i izvorska voda koja potiče iz izvora sa područja Crne Gore i voda iz uvoza, koja se nalazi na listi priznatih mineralnih i izvorskih voda.

Član 3

(1) Prirodna mineralna i izvorska voda može se stavljati na tržište ako ispunjava zahtjeve koji se odnose na:

- geološka i hidrološka ispitivanja;
- fizička, hemijska, fizičko-hemijska i senzorna svojstva i sastav;
- mikrobiološke kriterijume;
- tehnološke postupke obrade;
- označavanje.

(2) Zahtjevi iz stava 1 ovog člana dati su u Prilogu 1.

Član 4

(1) Izvor prirodne mineralne i izvorske vode može se iskorišćavati i voda sa tog izvora puniti u boce, radi stavljanja na tržište u skladu sa Prilogom 2.

(2) Ambalaža koja se koristi za punjenje i pakovanje prirodne mineralne i izvorske vode treba da je opremljena zatvaračima kojima se sprječava krivotvorenje i kontaminacija.

(3) Prirodna mineralna voda u trenutku punjenja u ambalažu, može da sadrži prirodno prisutne sastojke u maksimalno dozvoljenim količinama datim u Prilogu 3.

(4) Prirodno prisutni sastojci ne smiju biti posljedica zagađenja izvora i ne smiju predstavljati rizik po zdravlje ljudi.

Član 5

(1) Pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice može prirodnu mineralnu i izvorsku vodu u stanju u kojem se nalazi na izvoru, osim vodu za proizvodnju bezalkoholnih pića, da podvrgne samo sljedećim postupcima obrade:

- 1) izdvajanju njenih nestabilnih elemenata, odnosno jedinjenja gvožđa i sumpora postupcima filtracije ili odlivanja (dekantacije), uz mogućnost prethodne oksidacije, pod uslovom da ta obrada ne mijenja sastav vode u pogledu važnih sastojaka koji joj daju karakteristična svojstva;
- 2) izdvajanju jedinjenja gvožđa, mangana, sumpora i arsena iz određenih prirodnih mineralnih i izvorskih voda, vazduhom obogaćenim ozonom u mjeri u

kojoj takva obrada ne mijenja sastav vode u pogledu osnovnih sastojaka koji joj daju karakteristična svojstva i pod uslovom da:

- je postupak obrade prijavljen organu državne uprave nadležnom za bezbjednost hrane najmanje tri mjeseca prije početka primjene i dostavljen laboratorijski izvještaj, kojim se potvrđuje usaglašenost sa zahtjevima iz člana 8 stav 2 ove uredbe i Priloga 3;
- je obrada opravdana zbog sastava vode, odnosno sadržaja jedinjenja gvožđa, mangana, sumpora i arsena;
- se fizičko-hemijski sastav prirodnih mineralnih i izvorskih voda ne mijenja u pogledu bitnih sastojaka tokom obrade;
- prirodna mineralna voda prije obrade ispunjava mikrobiološke kriterijume iz čl. 6 i 7 ove uredbe;
- obradom ne nastaju rezidue iznad maksimalno dozvoljenih količina iz Priloga 4 ili rezidue koje mogu predstavljati opasnost za zdravlje ljudi.

3) uklanjanju fluorida iz prirodnih mineralnih i izvorskih voda aktivnim aluminijumovim oksidom pod uslovom da:

- se uklanjanje vrši u skladu sa Prilogom 5;
- je postupak obrade prijavljen organu državne uprave nadležnom za bezbjednost hrane najmanje tri mjeseca prije početka primjene i dostavljen laboratorijski izvještaj kojim se potvrđuje usaglašenost sa zahtjevima iz člana 8 st. 3, 4 i 5 ove uredbe i Priloga 3;

4) izdavanju drugih nepoželjnih sastojaka pod uslovom da se ne mijenja sastav vode u pogledu osnovnih sastojaka koji joj daju karakteristična svojstva i da se uklanjanje vrši u skladu sa propisanim zahtjevima;

5) potpunom ili djelimičnom uklanjanju slobodnog ugljen dioksida (CO₂) isključivo primjenom fizičkih metoda.

(2) Prirodnoj mineralnoj vodi u stanju u kojem se nalazi na izvoru, može se dodavati samo ugljen dioksid (CO₂) u skladu sa Prilogom 1.

Član 6

(1) U prirodnoj mineralnoj i izvorskoj vodi na izvoru ukupan broj mikroorganizama sposobnih za razmnožavanje treba da odgovara normalnom broju mikroorganizama čime se obezbjeđuje zaštita od kontaminacije, u skladu sa Prilogom 1.

(2) Ukupan broj mikroorganizama sposobnih za razmnožavanje u prirodnoj mineralnoj i izvorskoj vodi nakon punjenja u ambalažu ne smije biti veći od 100 u 1 ml pri temperaturi od 20 do 22^oC u vremenu od 72 časa na agar-agaru ili agar-želatinu i 20 u 1 ml pri temperaturi od 37^oC u vremenu od 24 časa na agar-agaru, pri čemu se ukupan broj mikroorganizama sposobnih za razmnožavanje određuje unutar 12 časova nakon punjenja vode u ambalažu, pod uslovom da se voda održava na temperaturi od 4^oC ± 1^oC tokom perioda od 12 časova.

(3) Na izvoru prirodne mineralne i izvorske vode ukupan broj mikroorganizama iz stava 2 ovog člana ne smije prelaziti 20 u 1 ml pri temperaturi 20 – 22 ^oC u vremenu od 72 časa odnosno 5 u 1 ml pri temperaturi od 37^oC u vremenu od 24 časa, pri čemu se te vrijednosti smatraju orijentaciono brojčanim vrijednostima, a ne maksimalno dozvoljenim količinama.

Član 7

(1) Prirodna mineralna i izvorska voda na izvoru prilikom stavljanja na tržište ne smije da sadrži:

- a) parazite i patogene mikroorganizme;

- b) bakteriju *Escherichia coli* i druge koliformne bakterije i streptokoke fekalnog porijekla, odnosno enterokoke, u svakom ispitanom uzorku od 250 ml;
- c) sporogene sulfitoredukujuće anaerobne bakterije u bilo kom ispitanom uzorku od 50 ml;
- d) bakteriju *Pseudomonas aeruginosa* u bilo kom ispitanom uzorku od 250 ml.

(2) Prilikom stavljanja na tržište u prirodnoj mineralnoj i izvorskoj vodi ukupan broj mikroorganizama sposobnih za razmnožavanje može da bude samo rezultat normalnog razvoja prirodne mikroflore koju je voda imala na izvoru, što se ne smatra zagađenjem prirodne minearalne i izvorske vode u odnosu na zahtjeve iz Priloga 2 i ne smije da ima nedostatke u pogledu senzorskih svojstva.

Član 8

(1) Prirodna mineralna voda stavlja se na tržište pod nazivom "prirodna mineralna voda", a u slučaju gazirane prirodne mineralne vode: "prirodno gazirana prirodna mineralna voda", "prirodna mineralna voda sa povećanom količinom ugljen dioksida iz izvora" ili "gazirana prirodna mineralna voda".

(2) Prirodne mineralne vode koje su podvrgnute postupku obrade vazduhom obogaćenim ozonom moraju biti označene navodom „voda podvrgnuta postupku oksidacije vazduhom obogaćenim ozonom“, koji se stavlja pored izjave o analitičkom sastavu.

(3) Prirodne mineralne i izvorske vode koje su podvrgnute postupku uklanjanja fluorida moraju se označiti navodom: “voda podvrgnuta odobrenoj adsorbcijskoj tehnici”, koji se stavlja pored izjave o analitičkom sastavu.

(4) Prirodna mineralna voda sa količinom fluorida većom od 1,5 mg/l mora da sadrži na oznaci, u neposrednoj blizini trgovačkog naziva navod “sadrži više od 1,5 mg/l fluorida i nije pogodna za uobičajenu ishranu odojčadi i djece ispod 7 godina starosti”.

(5) Prirodna mineralna voda iz stava 4 ovog člana, mora na oznaci da sadrži navode o stvarnoj količini fluorida u odnosu na fizičko-hemijski sastav karakterističnih anjona i katjona.

(6) Nazivu prirodne mineralne vode koja se stavlja na tržište i koja je podvrgnuta postupku obrade iz člana 5 stav 1 tačka 5) ove uredbe dodaje se oznaka: "potpuno uklonjen ugljen dioksid", ili "djelimično uklonjen ugljen dioksid", u zavisnosti od postupka obrade.

(7) Oznaka na prirodnoj mineralnoj i izvorskoj vodi, pored podataka utvrđenih propisom o informacijama o hrani, mora da sadrži i:

- 1) podatke o sastavu na osnovu laboratorijskih ispitivanja, uz navođenje karakterističnih sastojaka;
- 2) naziv mjesta iskorišćavanja izvora i naziv izvora;
- 3) podatke o postupku obrade.

Član 9

(1) Trgovački naziv prirodne mineralne i izvorske vode može da sadrži naziv lokaliteta, sela ili mjesta pod uslovom da se taj naziv odnosi na prirodnu mineralnu vodu čiji se izvor iskorišćava u mjestu iz naziva i pod uslovom da ne stvara zabunu u vezi sa mjestom iskorišćavanja izvora.

(2) Pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje koristi izvor ne smije da stavi na tržište prirodnu mineralnu vodu iz istog izvora sa različitim trgovačkim nazivima.

(3) Kada se na oznaci ili natpisu na oznaci/ambalaži u kojoj se prirodna mineralna voda stavlja na tržište navodi trgovački naziv koji je drugačiji od naziva izvora ili mjesta

iskorišćavanja mjesto iskorišćavanja ili naziv izvora navode se slovima koja su najmanje 1,5 puta veća i šira od slova kojima je ispisan trgovački naziv.

Član 10

(1) Prilikom označavanja, reklamiranja i prezentacije, odnosno informisanja potrošača, ne smiju se koristiti tvrdnje, trgovačke oznake, nazivi marki proizvoda, slikovni prikazi ili druge oznake, bilo u obliku simbola ili nekom drugom obliku koji:

- 1) u slučaju prirodne mineralne vode upućuju na karakteristike koje ta voda nema, posebno u pogledu njenog porijekla, rezultata laboratorijskog ispitivanja ili bilo kojih drugih sličnih podataka u vezi sa porijeklom;
- 2) može dovesti u zabludu potrošača da se radi o prirodnoj mineralnoj vodi, posebno naziv "mineralna voda".

(2) Prilikom označavanja prirodne mineralne vode ne smiju se koristiti tvrdnje kojima se prirodnoj mineralnoj vodi pripisuju svojstva vezana za prevenciju, terapiju ili liječenje bolesti ljudi.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, za označavanje prirodne mineralne vode mogu se koristiti tvrdnje iz Priloga 6, u skladu sa propisom o zdravstvenim i nutritivnim tvrdnjama.

(4) Prirodna mineralna voda sa tvrdnjama "podstiče probavu", "može olakšati hepatobilijarne funkcije" može se stavljati na tržište pod uslovima utvrđenim propisom o zdravstvenim i nutritivnim tvrdnjama.

Član 11

Naziv „izvorska voda“ može da se koristi samo za vodu koja je namijenjena za ljudsku potrošnju u svom prirodnom stanju, koja se puni na izvoru i koja ispunjava zahtjeve utvrđene zakonom kojim se uređuje obezbjeđivanje zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu i ovom uredbom.

Član 12

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) prirodnu mineralnu vodu u stanju u kome se nalazi na izvoru podvrgne obradi suprotno članu 5 stav 1;
- 2) stavi na tržište prirodnu mineralnu vodu iz istog izvora sa različitim trgovačkim nazivima (član 9 stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 6.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 30 eura do 2.000 eura.

Član 13

Prilozi 1 do 6 čine sastavni dio ove uredbe.

Član 14

Danom početka primjene ove uredbe prestaje da važi Pravilnik o bližim zahtjevima koje u pogledu bezbjednosti treba da ispunjava prirodna mineralna, stona i izvorska voda za piće* ("Službeni list CG", broj 32/15).

Član 15

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se od 1. aprila 2020. godine.

* U ovu Uredbu prenijeta je Direktiva EZ broj 2009/54 od 18. juna 2009.o iskorišćavanju i stavljanju na tržište prirodnih mineralnih voda, osim člana 1; DIREKTIVA EZ broj 2003/40 od 16. maja 2003. o određivanju popisa, dozvoljenih količina i zahtjeva za deklarisanje sastojaka prirodnih mineralnih voda i uslova za korišćenje vazduha obogaćenog ozonom u obradi prirodnih mineralnih i izvorskih voda i Uredba EK broj 115/2010 od 9. februara 2010.o utvrđivanju uslova za korišćenje aktivnog aluminijum oksida za uklanjanje fluorida iz prirodnih mineralnih i izvorskih voda

Broj: 07-3409

Podgorica, 25. jula 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

ZAHTJEVI KOJE TREBA DA ISPUNJAVA PRIRODNA MINERALNA I IZVORSKA VODA

Dio 1

Karakteristike prirodne mineralne vode

1. Prirodna mineralna voda je mikrobiološki ispravna voda koja potiče iz podzemnog vodotoka, a izvire iz jednog ili više prirodnih ili bušenih izvora i koja se po karakteristikama jasno razlikuje od obične vode za piće:

a) po prirodnim svojstvima, sadržaju i količini određenih mineralnih materija, elemenata u tragovima ili drugih materija i određenim fiziološkim efektima;

b) po svojoj izvornoj čistoći, sa sačuvanim svojstvima zbog podzemnog porijekla vode koje je zaštićeno od kontaminacije.

2. Svojstva iz tačke 1 ovog dijela mogu biti korisna za zdravlje na osnovu procjene:

- geološkog, hidrološkog;

- fizičkog, hemijskog, fizičko-hemijskog;

- mikrobiološkog;

- farmakološkog, fiziološkog i kliničkog ispitivanja.

3 Ispitivanja iz tačke 2 alineja 4 ovog dijela ne vrše se ako voda i na izvoru i nakon punjenja u ambalažu sadrži najmanje 1000 mg/kg ukupno otopljenih čvrstih supstanci ili 250 mg slobodnog ugljen dioksida (CO₂).

4. Sastav, temperatura i druga bitna svojstva prirodne mineralne vode treba da budu stabilna u okviru granica prirodnih promjena i na njih ne smiju da utiču moguće oscilacije u protoku vode, a normalan broj mikroorganizama u prirodnoj mineralnoj vodi treba da bude konstantan na izvoru prije postupka obrade, koji se provjerava periodičnim laboratorijskim ispitivanjima.

Dio 2

Ispitivanja

1.1 Geološka i hidrogeološka ispitivanja:

1.1.1 tačan položaj zahvata izvora sa naznakom nadmorske visine na karti u srazmjeri najviše 1:1000;

1.1.2 detaljan geološki izvještaj o porijeklu i prirodi terena (izvornog područja);

1.1.3 stratigrafija hidrogeološkog sloja (hidrogeološke funkcije izvornog područja);

1.1.4 opis izvođenja zahvata;

1.1.5 razgraničenje područja ili podaci o drugim mjerama zaštite izvora od zagađenja.

1.2 Fizička, hemijska i fizičko-hemijska ispitivanja:

1.2.1 protok vode na izvoru (izdašnost izvora);

1.2.2 temperaturu vode na izvoru i temperaturu okoline;

1.2.3 odnos/vezu između prirode terena i prirode i vrste mineralnih materija u vodi;

1.2.4 suvi ostatak na 180°C i 260°C;

1.2.5 elektroprovodljivost ili otpor, sa navedenom vrijednošću temperature na kojoj je obavljeno mjerenje;

1.2.6 pH vrijednost;

1.2.7 anjone i katjone;

1.2.8 nejonizovane elemente;

1.2.9 elemente u tragovima;

1.2.10 stepen radioaktivnosti na izvoru (prisustvo radionukleida na izvoru);

1.2.11 po potrebi, relativni odnos nivoa izotopa pojedinih sastojaka vode: kiseonik (¹⁶O – ¹⁸O) i vodonik (proton, deuterijum, tricijum);

1.2.12 toksične materije prisutne u vodi (uzimajući u obzir utvrđene MDK).

1.3 Mikrobiološka ispitivanja na izvoru:

1.3.1 odsutnost parazita i patogenih mikroorganizama;

1.3.2 kvantitativno određivanje broja kolonija sposobnih za razmnožavanje koji ukazuju na fekalno zagađenje:

- a) odsutnost bakterije *Escherichia coli* i drugih koliformnih bakterija u 250ml na 37 °C i na 44,5 °C;
- b) odsutnost streptokoka fekalnog porijekla, odnosno enterokoka u 250 ml;
- c) odsutnost sulfitoredujućih spороgenih anaerobnih bakterija u 50 ml;
- d) odsutnost bakterije *Pseudomonas aeruginosa* u 250 ml.

1.3.3 određivanje broja mikroorganizama u 1 ml vode:

- a) pri temperaturi 20 – 22°C u vremenu od 72 sata na agar-agaru ili agar-želatinu i drugim podlogama koje daju iste rezultate;
- b) pri temperaturi od 37°C u vremenu od 24 sata na agar-agaru želatinu i drugim podlogama koje daju iste rezultate.

1.4 Klinička i farmakološka ispitivanja:

1.4.1 Ispitivanja koja se sprovode moraju biti u skladu sa naučno priznatim metodama i prilagođena specifičnim karakteristikama prirodne mineralne i izvorske vode i njenih efekata na ljudski organizam kao što su diureza, želudačna i crijevna funkcija ili kao nadoknada za nedostatak mineralnih materija.

1.4.2 Utvrđivanje dosljednosti i uskađenosti značajnog broja kliničkih zapažanja može, ako je potrebno, zamijeniti ispitivanja navedena u tački 1.4.1, a klinička ispitivanja mogu, u odgovarajućim slučajevima, zamijeniti ispitivanja iz tačke 1.4.1 pod uslovom da dosljednost i uskađenost jednog značajnog broja kliničkih zapažanja omogućava da se dobiju isti rezultati.

Dio 3

Zahtjevi za gaziranu prirodnu mineralnu vodu

1. Gazirana prirodna mineralna voda je voda koja pri stabilnim uslovima temperature i protoka na izvoru ili nakon punjenja u ambalažu spontano i na jasno vidljiv način otpušta ugljen dioksid (CO₂).

2. Gazirana prirodna mineralna voda razvrstava se u kategorije, koje se označavaju na sljedeći način:

1) "prirodno gazirana prirodna mineralna voda" je voda u kojoj je nakon odlivanja (dekantacija), ako se vrši, i punjenja u ambalažu sadržaj ugljen dioksida (CO₂) porijeklom iz izvora jednak onom na izvoru, uzimajući u obzir, prema potrebi, ponovno dodavanje određene količine ugljen dioksida (CO₂) iz istog vodozahvata koja odgovara količini oslobođenoj tokom navedenih postupaka, a uvažavajući uobičajena tehnička odstupanja;

2) "prirodna mineralna voda sa povećanom količinom ugljen dioksida iz izvora" je voda u kojoj je nakon odlivanja (dekantacija), ako se vrši, i punjenja u ambalažu sadržaj ugljen dioksida (CO₂) porijeklom iz istog vodozahvata veći od sadržaja utvrđenog na izvoru;

3) "gazirana prirodna mineralna voda" je voda kojoj je dodat ugljen dioksid (CO₂) koji nije porijeklom iz vodozahvata iz kojeg potiče ta voda.

ISKORIŠĆAVANJE I STAVLJANJE NA TRŽIŠTE PRIRODNE MINERALNE I IZVORSKE VODE

1. Iskorišćavanje prirodne mineralne i izvorske vode iz izvora vrši se opremom koja mora biti instalirana na način da se izbjegne svaka mogućnost kontaminacije i da se sačuvaju svojstva koja voda ima na izvoru, na način da:
 - a) je izvor ili mjesto izviranja zaštićen od rizika zagađenja;
 - b) su zahvat izvora, cjevovodi i rezervoar/i izrađeni od propisanih materijala u skladu sa propisima kojima se uređuju predmeti i materijali koji dolaze u kontakt sa vodom i instalirani tako da sprječavaju bilo kakvu hemijsku, fizičko-hemijsku ili mikrobiološku promjenu vode;
 - c) oprema za pranje i punjenje vode u ambalažu ispunjava higijenske zahtjeve, a ambalaža mora biti obrađena ili proizvedena tako da se izbjegnu negativni efekti na mikrobiološka i hemijska svojstva prirodne mineralne i izvorske vode;
 - d) se transport prirodne mineralne i izvorske vode vrši samo u ambalaži koja je namijenjena za distribuciju prirodne mineralne i izvorske vode krajnjem potrošaču.
2. Ako se tokom eksploatacije prirodne mineralne vode iz izvora utvrdi da je voda zagađena i da odstupa od mikrobioloških kriterijuma iz čl. 6 i 7 ove uredbe, pravno lice, preduzetnik i fizičko lice koje iskorišćava i koristi vodu iz izvora, dužan je da odmah obustavi sve aktivnosti iskorišćavanja, a posebno proces punjenja vode u ambalažu, sve dok se uzrok zagađenja vode ne otkloni.
3. U cilju kontrole ispunjenosti zahtjeva iz člana 3 ove uredbe i zahtjeva iz tačke 1 i 2 ovog priloga organ uprave nadležan za bezbjednost hrane donosi program monitoringa.

**SASTOJCI KOJI MOGU BITI PRIRODNO PRISUTNI U PRIRODNOJ MINERALNOJ VODI I
NJIHOVE MAKSIMALNO DOZVOLJENE KOLIČINE**

Tabela 1

Parametar	Maksimalno dozvoljene količine mg/l
Antimon	0,0050
Arsen	0,010 (ukupno)
Bakar	1,0
Barijum	1,0
Bor	**
Kadmijum	0,003
Hrom	0,050
Cijanidi	0,070
Fluoridi	5,0
Olovo	0,010
Mangan	0,50
Živa	0,0010
Nikal	0,020
Nitrati	50
Nitriti	0,1
Selen	0,010

** Maksimalno dozvoljena količina za bor određuje se nakon propisivanja na nivou Evropske unije.

**KARAKTERISTIKE PARAMETARA⁽¹⁾ ZA LABORATORIJSKO ISPITIVANJE
(ANALIZIRANJE) SASTOJAKA**

Karakteristike parametara⁽¹⁾ za analizirne sastojake iz Priloga 1 ove uredbe:

Tabela 2

Parametar	Tačnost u % mjerne vrijednosti parametara (Napomena 1)	Preciznost vrijednosti parametara (Napomena 2)	Granica detekcije u % od vrijednosti parametara (Napomena 3)	Napomena
Antimon	25	25	25	
Arsen	10	10	10	
Bakar	10	10	10	
Barij	25	25	25	
Bor				u skladu sa Prilogom 1
Cijanidi	10	10	10	Napomena 4
Fluoridi	10	10	10	
Kadmij	10	10	10	
Krom	10	10	10	

Mangan	10	10	10	
Nikal	10	10	10	
Nitrati	10	10	10	
Nitriti	10	10	10	
Olovo	10	10	10	
Selen	10	10	10	
Živa	20	10	20	

Napomena 1: Tačnost je sistematska greška i predstavlja razliku između srednje vrijednosti većeg broja ponovljenih mjerenja i prave vrijednosti.

Napomena 2: Preciznost je slučajna greška i uglavnom se izražava kao standardna devijacija (unutar serije mjerenja i između njih) rasipanja rezultata oko srednje vrijednosti. Prihvatljiva preciznost je dvostruka vrijednost standardne devijacije.

Napomena 3: Granica detekcije je: trostruka vrijednost standardne devijacije prirodnog uzorka koji sadrži nisku količinu tog parametra ili petostruku vrijednost standardne devijacije slijepa probe.

Napomena 4: Metodom se mora odrediti ukupni cijanid u svim oblicima.

⁽¹⁾ Analitičke metode korišćene za mjerenja količine parametara navedenih u Tabeli 1 ovog Priloga moraju omogućiti mjerenje najmanjih količina navedenih parametara sa odgovarajućom tačnošću, preciznošću i granicom detekcije. Bez obzira na osjetljivost korišćene metode ispitivanja, rezultat se prikazuje sa najmanje onoliko decimalnih mjesta sa koliko je izražena maksimalno dozvoljena količina propisana u Tabeli 1 ovog Priloga.

**MAKSIMALNO DOZVOLJENE KOLIČINE OSTATAKA NAKON OBRADJE PRIRODNIH
MINERALNIH I IZVORSKIH VODA VAZDUHOM OBOGAĆENIM OZONOM**

Ostatak nakon obrade	Maksimalno dozvoljena količina ⁽¹⁾ (µg/l)
Rastvoreni ozon	50
Bromati	3
Bromoformi	1

⁽¹⁾Usklađenost sa najvećim dozvoljenim količinama pod nadzorom je nadležnih organa u trenutku punjenja u boce ili drugog oblika pakovanja namijenjenog krajnjem potrošaču.

POSTUPAK OBRADJE AKTIVNIM ALUMINIJUM OKSIDOM ZA UKLANJANJE FLUORIDA IZ PRIRODNIH MINERALNIH VODA I IZVORSKIH VODA

Obrada aktivnim aluminijum oksida za uklanjanje fluorida iz prirodnih mineralnih voda i izvorskih voda sprovodi se na sljedeći način:

- 1) prije korišćenja aktivnog aluminijum oksida za obradu voda se podvrgava postupku inicijalizacije koji uključuje korišćenje kisjelih ili baznih hemikalija za uklanjanje svih rezidua, a zatim se vrši ispiranje radi uklanjanja sitnih čestica;
- 2) u zavisnosti od sastava i protoka vode, u periodu od jedne do četiri nedjelje, sprovodi se postupak regeneracije koji uključuje primjenu odgovarajućih hemikalija radi uklanjanja apsorbiranih jona u cilju vraćanja apsorpcijske sposobnosti aktivnog aluminijum oksida i radi uklanjanja eventualno formiranih biofilmova, a postupak se sprovodi u tri faze:
 - obrada natrijum hidroksidom, radi uklanjanja fluorida i njihova zamjena hidroksidnim jonima;
 - obrada kiselinom, radi uklanjanja preostalog natrijum hidroksida i aktivacije medija;
 - ispiranje vodom za piće ili demineraliziranom vodom i kondicioniranje vodom kao zadnji korak kojim se obezbjeđuje da filter nema uticaj na ukupni mineralni sastav obrađene vode;
- 3) da hemikalije i reagensi koji se koriste za postupke inicijalizacije i regeneracije moraju biti odgovarajući u pogledu čistoće hemijskih reagensa koji se koriste za obradu vode za ljudsku potrošnju;
- 4) da aktivni aluminijum oksid mora da bude u skladu sa standardom EN 12902, radi sprečavanja ispuštanja rezidua i prekoračenja maksimalno dozvoljenih količina sastojaka iz Priloga 3, a ako maksimalno dozvoljene količine nijesu propisane ukupna količina aluminijumovih jona u obrađenoj vodi, kao rezultat otpuštanja aluminijuma, glavnog sastojka aktivnog aluminijum oksida, ne smije biti veća od 200 µ/l i ta količina se mora redovno provjeravati;
- 5) da se na postupke obrade primjenjuje dobra proizvođačka praksa i principi HACCP;
- 6) da pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice koje koristi izvor prirodne minearalne vode mora uspostaviti program praćenja bitnih karakteristika vode i njenog sadržaja fluorida.

**TVRDNJE I KRITERIJUMI KOJIMA SE PRIRODNOJ MINERALNOJ VODI PRIPISUJU
SVOJSTVA VEZANA ZA PREVENCIJU, TERAPIJU ILI LIJEČENJE BOLESTI LJUDI**

TVRDNJE	KRITERIJUMI
Mala količina minerala	Količina minerala, određena kao suvi ostatak, manja od 500 mg/l
Vrlo mala količina minerala	Količina minerala, određena kao svhi ostatak, manja od 50 mg/l
Bogata mineralima	Količina minerala, određena kao svhi ostatak, veća od 1500 mg/l
Sadrži bikarbonat	Količina bikarbonata veća od 600 mg/l
Sadrži sulfat	Količina sulfata veća od 200 mg/l
Sadrži klorid	Količina hlorida veća od 200 mg/l
Sadrži kalcijum	Količina kalcijuma veća od 150 mg/l
Sadrži magnezijum	Količina magnezijuma veća od 50 mg/l
Sadrži fluorid	Količina fluorida veća od 1 mg/l
Sadrži gvožđe	Količina dvovalentnog gvožđa veća od 1 mg/l
Kiselica	Količina slobodnog CO ₂ veća od 250 mg/l
Sadrži natrijum	Količina natrijuma veća od 200 mg/l
Pogodno za pripremu hrane za odojčad	/
Pogodna za dijetu sa malom količinom natrijuma	Količina natrijuma manja od 20 mg/l
Može imati laksativan učinak	/
Može imati diuretski učinak	/

Na osnovu člana 14 Zakona o eksproprijaciji («Službeni list RCG», br. 55/00,12/02 i 28/06 i «Službeni list CG», br. 21/08, 30/17 i 75/18) Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. jula 2019. godine, donijela je

ODLUKU
O UTVRĐIVANJU JAVNOG INTERESA ZA EKSPROPRIJACIJU
NEPOKRETNOSTI ZA REKONSTRUKCIJU REGIONALNOG PUTA MEĐUVRŠJE
- IVANOVA KORITA U DUŽINI OD 4.5 KM

Član 1

Utvrđuje se javni interes za eksproprijaciju nepokretnosti u Opštini Cetinje i to:

KO Njeguši

1. dio kat. parcele broj 6267 (novi broj 6267/2), livada 5. klase u površini od 444 m² i dio kat. parcele broj 6400 (novi broj 6400/2), pašnjak 3. klase u površini od 10 m² upisane u listu nepokretnosti broj 125 kao svojina Kaščelan Đuro Rajka,

2. dio kat. parcele broj 6399 (novi broj 6399/2), dvorište u površini od 18 m² upisana u listu nepokretnosti broj 203 kao svojina Kaščelan Blažo Đura,

3. dio kat. parcele broj 6012 (novi broj 6012/2), pašnjak 6. klase u površini od 802 m² upisana u listu nepokretnosti broj 401 kao svojina Marković Jovo Marka,

4. dio kat. parcele broj 5845 (novi broj 5845/2), livada 6. klase u površini od 118 m² i dio kat. parcele broj 5846 (novi broj 5846/2), pašnjak 7. klase u površini od 960 m² upisane u listu nepokretnosti broj 637 kao susvojina Penda Niko Željka 1/3, Penda Niko Predraga 1/3 i Penda Niko Vukašina 1/3,

5. dio kat. parcele broj 6212 (novi broj 6212/2), šuma 5. klase u površini od 519 m² i dio kat. parcele broj 6384 (novi broj 6384/2), pašnjak 3. klase u površini od 163 m² upisane u listu nepokretnosti broj 893 kao svojina Radonjić Blažo Đordija,

6. dio kat. parcele broj 6223 (novi broj 6223/2), pašnjak 6. klase u površini od 401 m² i dio kat. parcele broj 6383 (novi broj 6383/2), pašnjak 3. klase u površini od 292 m² upisane u listu nepokretnosti broj 912 kao svojina Radonjić Mihaila Dragana,

7. dio kat. parcele broj 6395 (novi broj 6395/2), pašnjak 5. klase u površini od 99 m² upisana u listu nepokretnosti broj 945 kao susvojina Radonjić Dimitrija 1/3, Radonjić Nika 1/3 i Radonjić Vasilija 1/3,

8. dio kat. parcele broj 6385 (novi broj 6385/2), pašnjak 4. klase u površini od 156 m² upisana u listu nepokretnosti broj 972 kao svojina Radonjić Marko Petra,

9. dio kat. parcele broj 6263 (novi broj 6263/2), livada 5. klase u površini od 133 m² i dio kat. parcele broj 6396 (novi broj 6396/2), pašnjak 5. klase u površini od 48 m² upisane u listu nepokretnosti broj 1337 kao svojina Čavor Luka Rajka,

10. dio kat. parcele broj 6265 (novi broj 6265/2), livada 5. klase u površini od 108 m² i dio kat. parcele broj 6397 (novi broj 6397/2), pašnjak 5. klase u površini od 25 m² upisane u listu nepokretnosti broj 1344 kao svojina Čavor Nikica Dragana,

11. dio kat. parcele broj 6261 (novi broj 6261/2), pašnjak 4. klase u površini od 7 m² i dio kat. parcele broj 6261 (novi broj 6261/3), pašnjak 4. klase u površini od 12 m² upisane u listu nepokretnosti broj 1350 kao svojina Čavor Pero Iva,

12. dio kat. parcele broj 6211 (novi broj 6211/2), šuma 5. klase u površini od 122 m² upisana u listu nepokretnosti broj 1354 kao svojina Čavor Vaso Dragana,

13. dio kat. parcele broj 6401 (novi broj 6401/2), njiva 5. klase u površini od 46 m², dio kat. parcele broj 6268 (novi broj 6268/2), njiva 5. klase u površini od 41 m² i dio kat. parcele broj 6270 (novi broj 6270/2), njiva 5. klase u površini od 62 m² upisane u listu nepokretnosti broj 1363 kao svojina Kaščelan Stane,

14. dio kat. parcele broj 5582 (novi broj 5582/2), livada 5. klase u površini od 65 m² upisana u listu nepokretnosti broj 1569 kao svojina Glosarij CD D.O.O Podgorica,

15. dio kat. parcele broj 6251/1 (novi broj 6251/3), pašnjak 4. u površini od 14 m² upisana u listu nepokretnosti broj 1395 kao susvojina Čavor Pero Andrije 1/3, Čavor Pero Jovana 1/3 i Čavor Pero Veljka 1/3,

16. dio kat. parcele broj 6204 (novi broj 6204/2), livada 5. klase u površini od 81 m² upisana u listu nepokretnosti broj 1548 kao svojina Glosarij CD D.O.O Podgorica.

Član 2

Svrha eksproprijacije je rekonstrukcija regionalnog puta Međuvršje - Ivanova Korita u dužini od 4.5 km.

Član 3

Korisnik eksproprijacije je Država Crna Gora - Uprava za saobraćaj.

Član 4

Postupak eksproprijacije nepokretnosti iz člana 1 ove odluke, sprovede Uprava za nekretnine.

Član 5

Ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u « Službenom listu Crne Gore».

Broj:07-3440

Podgorica, 25. jula 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 12 stav 3 Uredbe o Vladi Crne Gore ("Službeni list CG", br. 80/08, 14/17 i 28/18), Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. jula 2019. godine, donijela je

ODLUKU
O OBRAZOVANJU OPERATIVNOG TIJELA ZA SPROVOĐENJE STRATEGIJE
INFORMISANJA JAVNOSTI O PRISTUPANJU CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI
2019-2022. GODINA

Član 1

Obrazuje se Operativno tijelo za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019 - 2022. godina (u daljem tekstu: Operativno tijelo).

Član 2

U Operativno tijelo imenuju se:

1) predsjednica

Nada Vojvodić, pomoćnica Generalnog sekretara Vlade Crne Gore;

2) članovi/ice:

1. Mirjana Ivanović, predstavnica Kabineta predsjednika Vlade Crne Gore,

2. Dragana Vukotić, predstavnica Ministarstva nauke,

3. Jasna Bulatović, predstavnica Kancelarije za evropske integracije,

4. Tatjana Boljević, predstavnica Ministarstva zdravlja,

5. Haris Šabotić, predstavnik Ministarstva saobraćaja i pomorstva,

6. Milena Ražnatović, predstavnica Ministarstva kulture,

7. Marija Šoć, predstavnica Ministarstva unutrašnjih poslova,

8. Emina Kalač, predstavnica Ministarstva javne uprave,

9. Irena Kovačević, predstavnica Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja,

10. Aleksandar Božović, predstavnik Ministarstva finansija,

11. Milica Mićunović, predstavnica Ministarstva prosvjete,

12. Zorica Minevski, predstavnica Ministarstva odbrane,

13. Marina Miketić, predstavnica Ministarstva održivog razvoja i turizma,

14. Đina Popović, predstavnica Kabineta potpredsjednika Vlade za politički sistem, unutrašnju i vanjsku politiku,

15. Maja Đurđić, predstavnica Ministarstva vanjskih poslova,

16. Ana Nikčević, predstavnica Ministarstva rada i socijalnog staranja,

17. Lidija Crnčević, predstavnica Ministarstva sporta i mladih,

18. Marina Šaković, predstavnica Ministarstva ekonomije,

19. Sanja Žugić, predstavnica Ministarstva za ljudska i manjinska prava,

20. Aleksandra Leković, predstavnica Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore,

21. Vanja Starovlah, predstavnica Zajednice opština Crne Gore,

22. Nikoleta Đukanović, predstavnica nevladine organizacije Centar za monitoring i istraživanje (CEMI), Podgorica,

23. Anđela Radovanović, predstavnica nevladine organizacije Udruženje mladih sa hendikepom Crne Gore (UMHCG), Podgorica,

24. Radoš Mušović, predstavnik nevladine organizacije Centar za razvoj nevladinih organizacija (CRNVO), Podgorica i

25. Željko Đukić, predstavnik nevladine organizacije Multimedijal Montenegro, Bijelo Polje.

Član 3

Zadaci Operativnog tijela su:

- pripremanje godišnjih akcionih planova;
- komunikacija i sprovođenje međuresorskih aktivnosti koje se odnose na implementaciju Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2019-2022. godina (u daljem tekstu: komunikaciona strategija) kroz realizaciju godišnjih akcionih planova;
- pripremanje godišnjeg izvještaja o sprovođenju komunikacione strategije;
- pomoć u pripremi članova strukture za vođenje pregovora i zaključivanje Ugovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za javne nastupe;
- donošenje preporuka u dijelu poboljšanja informisanosti građana/ki o procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;
- pripremanje projektnih aplikacija za bilateralne i druge donatorske projekte u cilju obezbjeđivanja budžeta za implementaciju komunikacione strategije.

Član 4

Stručne i administrativno-tehničke poslove za potrebe Operativnog tijela vrši Sektor za informisanje javnosti o Evropskoj uniji i procesu pristupanja Evropskoj uniji u Generalnom sekretarijatu Vlade.

Član 5

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o obrazovanju Operativnog tijela za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018. („Službeni list CG“, broj 86/17).

Član 6

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 07-2672

Podgorica, 25. jula 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 15 Zakona o graničnoj kontroli („Službeni list CG”, br. 72/09, 39/13 i 17/19). Vlada Crne Gore, na sjednici od 18. jula 2019. godine, donijela je

**ODLUKU
O DOPUNI ODLUKE O OTVARANJU GRANIČNIH PRELAZA ZA
MEĐUNARODNI POMORSKI, VAZDUŠNI I ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ**

Član 1

U Odluci o otvaranju graničnih prelaza za međunarodni pomorski, vazdušni i željeznički saobraćaj („Službeni list CG”, broj 3/14) u članu 1 tačka 1 poslije alineje 4 dodaje se nova alineja koja glasi:

“- Luka Kumbor - Portonovi:”.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 07-3249

Podgorica, 18. jula 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 27 Zakona o vanjskim poslovima ("Službeni list CG", broj 70/17), Vlada Crne Gore, na sjednici od 25. jula 2019. godine, donijela je

**ODLUKU
O OTVARANJU KONZULATA CRNE GORE U KRAJOVI - RUMUNIJA**

Član 1

Otvara se Konzulat Crne Gore u Krajovi, sa počasnim konzulom na čelu i nadležnošću za okrug Dolj.

Član 2

Ministarstvo vanjskih poslova preduzeće potrebne mjere za sprovođenje ove odluke.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 07-3345

Podgorica, 25. jula 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 46 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16, 37/17) i člana 16 Zakona o političkim partijama („Službeni list RCG”, broj 21/04 i „Službeni list CG”, broj 59/11), Ministarstvo javne uprave, postupajući po prijavi Novaković Radomira od 11.07.2019. godine, donosi

R J E Š E N J E

U Registar političkih partija, Knjiga br. I, redni broj 69, rubrike 3, 10 i 11 vrši se upis promjene činjenica o promjeni naziva, usvajanju Statuta i Programa političke partije „BIRAM BAR”, skraćenog naziva „BB”, usvojene na Kongresu, dana 07.07.2019. godine.

Novi naziv Partije je „Biram Crnu Goru”, skraćeni naziv je „BCG”.

Objasnenje

Rješenjem Ministarstva javne uprave broj 02-005/18-UI-785/2 od 10.08.2018. godine, upisana je u Registar političkih partija, Partija „BIRAM BAR”, skraćenog naziva „BB”, sa sjedištem u Baru, pod rednim brojem 69.

Prijavom broj 06/2-005/19-UI-819 od 11.07.2019. godine, lice ovlašćeno za zastupanje navedene političke partije - Radimir Novaković, obratilo se za upis promjene činjenica.

Uz dostavljenu prijavu, dostavljen je Zapisnik sa sjednice Kongresa, na kojem je donijeta Odluka o promjeni naziva, o usvajanju Statuta i Programa Partije i usvojeni Statut i Program Partije od 07.07.2019. godine.

Zakonom o političkim partijama, članom 16 propisano je da je lice ovlašćeno za zastupanje partije dužno da u slučaju izvršenih promjena u statutu i programu partije i u slučaju izbora novog lica za zastupanje partije, podnese prijavu kod nadležnog organa za upis novih podataka.

Saglasno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor u roku od 20 dana od dana prijema istog, pred Upravnim sudom Crne Gore.

Broj: 06-005/19-UI-819/2

Podgorica, 6. avgust 2019. godine

Ministarstvo javne uprave
Direktorat za dobru javnu upravu i djelovanje nevladinih organizacija
v.d. Generalna direktorica,
Marija Hajduković, s.r.

Na osnovu člana 73 stav 2 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Službeni list RCG", broj 29/07, i „Službeni list CG", br. 32/11, 43/15, 37/17 i 17/18), Uprava za nekretnine donijela je

R J E Š E N J E
O POTVRĐIVANJU BAZE PODATAKA KATASTRA NEPOKRETNOSTI ZA KO
MARTINOVIĆE II

1. Potvrđuje se baza podataka za KO Martinoviće II.
2. Primjena baze podataka katastra nepokretnosti počinje od 15. avgusta 2019. godine.
3. Katastarski operat za katastarsku opštinu, iz tačke 1 ovog rješenja, izrađen po Zakonu o premjeru i katastru zemljišta ("Službeni list SRCG", broj 37/74), prestaje da važi, a čuva se kod organa uprave nadležnog za poslove premjera i katastra nepokretnosti Opštine Gusinje do 15. avgusta 2020. godine, nakon čega će se kao dokumentacija trajne vrijednosti arhivirati u skladu sa propisima o arhivskoj djelatnosti.
4. Ovo rješenje će se objaviti u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 02-6424

Podgorica, 9. avgusta 2019. godine

Direktor,
Dragan Kovačević, s.r.

Na osnovu člana 73 stav 2 Zakona o državnom premjeru i katastru nepokretnosti ("Službeni list RCG", broj 29/07, i „Službeni list CG", br. 32/11, 43/15, 37/17 i 17/18), Uprava za nekretnine donijela je

R J E Š E N J E
O POTVRĐIVANJU BAZE PODATAKA KATASTRA NEPOKRETNOSTI ZA KO
ZAGRAD

1. Potvrđuje se baza podataka za KO Zagrad.
2. Primjena baze podataka katastra nepokretnosti počinje od 20. avgusta 2019. godine.
3. Katastarski operat za katastarsku opštinu, iz tačke 1 ovog rješenja, izrađen po Zakonu o premjeru i katastru zemljišta ("Službeni list SRCG", broj 37/74), prestaje da važi, a čuva se kod organa uprave nadležnog za poslove premjera i katastra nepokretnosti Opštine Berane do 20. avgusta 2020. godine, nakon čega će se kao dokumentacija trajne vrijednosti arhivirati u skladu sa propisima o arhivskoj djelatnosti.
4. Ovo rješenje će se objaviti u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 02-6463

Podgorica, 14. avgusta 2019. godine

Direktor,
Dragan Kovačević, s.r.

Na osnovu člana 51 stav 2 Zakona o vazdušnom saobraćaju („Službeni list CG", br. 30/12 i 30/17), uz prethodnu saglasnost Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Agencija za civilno vazduhoplovstvo, donijela je

Pravilnik o kriterijumima i standardima za nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na letilištu

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom utvrđuju se kriterijumi i standardi za nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na aerodromu, koji se koristi za jedrilice i motorne jedrilice koje ne polijeću samostalno i koji se koristi za obuku pilota i izvođenje operacija koje nijesu komercijalni prevoz putnika i stvari, a čija se upotreba može proširiti i za letenje drugih vrsta vazduhoplova (u daljem tekstu: letilište).

Značenje izraza

Član 2

Izrazi upotrijebljeni u ovom pravilniku imaju sljedeća značenja:

1) „**D**“ je najveća ukupna dužina helikoptera sa rotorom koji se okreće izmjerena sa najisturenije pozicije glavnog rotora na prednjem dijelu do najisturenije pozicije na zadnjem dijelu repnog rotora ili strukture helikoptera,

2) **FATO** (*Final Approach and Take-Off Area*) je određena površina nad kojom se završna faza prilaznog manevra prije lebdjenja ili slijetanja završava i sa koje se započinje manevar polijetanja,

3) **geodetski referentni sistem** (*geodetic datum*) je najmanji broj parametara potrebnih za utvrđivanje lokacije i orijentacije lokalnog referentnog sistema u odnosu na globalni referentni sistem/okvir,

4) **geoid** (*geoid*) je ekvipotencijalna površina u gravitacionom polju Zemlje koja se poklapa sa srednjim nivoom mora (MSL), koja se kontinuirano pruža ispod kontinenata,

5) **gregorijanski kalendar** (*Gregorian calendar*) je kalendar u opštoj upotrebi,

6) **kalendar** (*calendar*) je diskretni vremenski referentni sistem koji služi kao osnova za definisanje vremenskog položaja sa vremenskom jedinicom jednog dana (ISO 19108);

7) **manevarska površina** (*manoeuvring area*) je dio aerodroma, osim platforme, određen za polijetanje, slijetanje ili kretanje vazduhoplova prije polijetanja i nakon slijetanja,

8) **operativna površina** (*movement area*) je dio aerodroma određen za polijetanje, slijetanje ili kretanje vazduhoplova, koji se i sastoji od manevarske površine i platforme,

9) **osnovna staza poletno-sletne staze** (*runway strip*) je prostor koji uključuje poletno-sletnu stazu i zaustavne staze i namijenjen je smanjivanju rizika od nastanka štete na vazduhoplovu u slučaju izlijetanja sa poletno-sletne staze i zaštiti vazduhoplova u letu, iznad poletno-sletne staze i zaustavne staze, tokom operacija polijetanja ili slijetanja,

10) **oznaka** (*marking*) je simbol ili grupa simbola izvedena na operativnoj površini sa ciljem jasnog isticanja vazduhoplovnih informacija,

11) **pozicija za parkiranje** (*aircraft stand*) je prostor na platformi označen za parkiranje vazduhoplova,

12) **platforma** (*apron*) je dio aerodroma određen za prihvat i otpremu vazduhoplova, putnika, tereta ili pošte, snabdijevanje vazduhoplova gorivom i mazivom i parkiranje i održavanje vazduhoplova,

13) **pokazivač smjera slijetanja** (*landing direction indicator*) je vizuelni pokazivač trenutnog smjera slijetanja i polijetanja,

14) **poletno-sletna staza** (*runway*) je utvrđena pravougaona površina na zemlji, vodi ili objektu namijenjena za polijetanje i slijetanje vazduhoplova,

15) **prag** (*threshold*) je početak dijela poletno-sletne staze upotrebljiv za slijetanje,

16) **vazduhoplovna prepreka** (*obstacle*) je fiksirani (privremeni, odnosno stalni) ili pokretni objekat ili njegov dio, koji se nalazi u oblasti površina za kretanje vazduhoplova ili koji se prostire iznad površina namijenjenih za zaštitu vazduhoplova u letu ili se nalazi van tih površina, u skladu sa međunarodnim standardima i preporučenom praksom, a može da utiče ili može da ugrozi sigurnost vazdušnog saobraćaja,

17) **referentna tačka letilišta** (*airfield reference point*) je geografski položaj geometrijskog središta letilišta,

18) **referentni sistem** (*datum*) je sistem koji se može upotrijebiti kao referenca ili osnova za izračunavanje drugih podataka (ISO 19104),

19) **sigurnosna zona** (Safety Area) je određena površina na letilištu za helikoptere koja okružuje FATO bez prepreka, osim prepreka u svrhu navigacije i namijenjena je da ublaži rizik od oštećenja helikoptera prilikom slučajnog skretanja sa FATO-a,

20) **staza za zaustavljanje** (*stopway*) je određena površina pravougaonog oblika na kraju raspoloživog dijela poletne staze namijenjena za zaustavljanje vazduhoplova u slučaju odustajanja od polijetanja,

21) **TLOF** (Touch-down and Lift-Off Area) je površina namijenjena za prizemljenje (dodir) i odvajanje helikoptera prilikom polijetanja i slijetanja.

II OPŠTI USLOVI ZA UPOTREBU LETILIŠTA

Položajni referentni sistem

Član 3

(1) Za određivanje geografskih koordinata u civilnom vazduhoplovstvu, kao položajni (geodetski) referentni sistem, koristi se svjetski geodetski-sistem 1984 (World Geodetic System-1984), (u daljem tekstu: WGS-84).

(2) Sve geografske koordinate (širine i dužine) izražavaju se u WGS-84.

Visinski referentni sistem

Član 4

Za određivanje visine, kao visinski referentni sistem, koristi se srednji nivo mora (MSL) koji je izražen kao odnos gravitacione visine (nivoa) u odnosu na površinu poznatu kao geoid.

Vremenski referentni sistem

Član 5

(1) Kao vremenski referentni sistem koristi se gregorijanski kalendar i koordinisano univerzalno vrijeme (UTC).

(2) Podaci o eventualnom korišćenju drugog vremenskog referentnog sistema (na primjer lokalno vrijeme), objavljuju se u Zborniku vazduhoplovnih informacija (u daljem tekstu: AIP) i to u tački 2.1.2 poglavlja GEN (GEN 2.1.2).

Opšti zahtjevi za letilišta

Član 6

(1) Projektovanje i izgradnja novih objekata i rekonstrukcija postojećih objekata i operativnih površina na letilištu vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata i uređenje prostora, zakonom kojim se uređuje vazdušni saobraćaj, prostornim planovima, kao i mjerama zaštite životne sredine.

(2) Operator letilišta prikuplja sve ažurirane informacije bitne za pripremu leta i siguran let vazduhoplova i objavljuje ih na način uobičajen u vazdušnom saobraćaju.

Referentna tačka letilišta

Član 7

(1) Operator letilišta određuje referentnu tačku letilišta koja mora da se nalazi u blizini početnog ili planiranog geometrijskog centra letilišta.

(2) Operator letilišta može da izmijeni referentnu tačku letilišta, ako za to postoje opravdani razlozi.

Obezbjedenje usluga na letilištu

Član 8

Na letilištu mora da bude obezbijedena hitna ili medicinska pomoć i spasilačko-vatrogasna služba, u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi i način pružanja usluge hitne ili medicinske pomoći na aerodromu, odnosno pružanje spasilačko-vatrogasne zaštite na aerodromima.

Meteorološka oprema

Član 9

Za vrijeme korišćenja, na letilištu mora da postoji sljedeća meteorološka oprema:

- 1) pokazivač pravca i jačine vjetra;
- 2) anemometar, koji može da bude elektronski ili mehanički i koji mora da ima važeću listu provjere (listu izvršenog baždarenja).

Pokazivač pravca i jačine vjetra

Član 10

(1) Pokazivač pravca i jačine vjetra mora da bude izrađen od platna, cilindričnog oblika, dužine od 1,5 m do 2 m.

(2) Pokazivač pravca i jačine vjetra postavlja se na visini od 2 m do 3 m od tla, na vidnom mjestu, bočno od poletno-sletne staze, na rastojanju od 40 m, u nivou prizemljenja vazduhoplova.

(3) Pokazivač pravca i jačine vjetra mora da bude postavljen tako da je uočljiv iz vazduhoplova u letu, odnosno sa površina za kretanje vazduhoplova, s tim da na njega ne utiče poremećaj strujanja vazduha prouzrokovan okolnim objektima i uticaja rada rotora vazduhoplova.

Pregled i održavanje površina za kretanje vazduhoplova

Član 11

(1) Operator letilišta je dužan da obezbijedi pregled poletno-sletne staze, rulnih staza, platformi, objekata, instalacija, uređaja i opreme koji omogućavaju sigurno polijetanje, slijetanje i kretanje vazduhoplova.

(2) O izvršenim pregledima operator letilišta je dužan da vodi evidenciju pregleda koja najmanje mora sadržati:

- datum i vrijeme pregleda;
- podatke o licu koje je izvršilo pregled;
- stanje koje je utvrđeno prilikom pregleda;
- procjenu stanja upotrebljivosti operativnih površina.

(3) Ako se tokom pregleda uoče nepravilnosti koje imaju direktan uticaj na ugrožavanje sigurnosti vazdušnog saobraćaja, a koje nije moguće odmah otkloniti, operator letilišta je obavezan da obustavi korišćenje letilišta do otklanjanja uočenih nepravilnosti.

(4) Operator letilišta, kojem je izdato odobrenje za upotrebu letilišta, dužan je da o privremenoj neupotrebljivosti manevarskih površina za kretanje vazduhoplova obavijesti pružaoca usluga vazduhoplovnog informisanja.

Obavještanje o promjenama

Član 12

Ako nakon izdavanja odobrenja za upotrebu letilišta nastupi promjena na letilištu ili u njegovoj okolini koja može da ugrozi sigurnost operacija, operator letilišta dužan je da obustavi upotrebu letilišta za vazdušni saobraćaj i da o toj promjeni odmah obavijesti Agenciju za civilno vazduhoplovstvo i pružaoca usluga vazduhoplovnog informisanja.

Zabrana kretanja i obaveza rastjerivanja ptica

Član 13

(1) Za vrijeme korišćenja letilišta zabranjeno je kretanje ljudi, vozila i životinja po poletno-sletnoj stazi.

(2) Operator letilišta dužan je da preduzima mjere u cilju sprječavanja pojave i kretanja ljudi, vozila i životinja na operativnim površinama i u okolini letilišta, a koji mogu ugroziti sigurnost vazdušnih operacija na letilištu.

(3) U slučaju da su u blizini letilišta zasijane poljoprivredne kulture koje predstavljaju izvor hrane za ptice i uzrok njihovog okupljanja, operator letilišta dužan je da prije početka letačkih aktivnosti preduzme mjere osmatranja i rastjerivanja ptica.

III LETILIŠTA ZA JEDRILICE I AVIONE

Dužina poletno-sletne staze letilišta za jedrilice i avione

Član 14

- (1) Dužina poletno-sletne staze ne može biti manja od 300 m.
- (2) Dužina poletno-sletne staze mora da bude veća od osnovne dužine poletno-sletne staze potrebne za upotrebu referentnog tipa vazduhoplova, odnosno vazduhoplova za koji je letilište namijenjeno.
- (3) Osnovna dužina poletno-sletne staze za upotrebu vazduhoplova iz stava 2 ovog člana određuje se na osnovu podataka iz letačkog priručnika vazduhoplova, uzimajući u obzir sljedeće korekcije, odnosno povećanje dužine:
 - 1) 7% na svakih dodatnih 300 m relativne nadmorske visine lokacije;
 - 2) 1% za svaki dodatni stepen Celzijusa razlike referentne temperature letilišta i temperature u standardnoj atmosferi na toj nadmorskoj visini;
 - 3) 10% na svaki dodatni procenat nagiba poletno-sletne staze čija je dužina 900 m i više;
 - 4) 20% za travnatu podlogu.

Širina poletno-sletne staze letilišta

Član 15

- (1) Ako je dužina poletno-sletne staze letilišta manja od 800 m, njena širina ne može da iznosi manje od 20 m, odnosno 18 m za poletno-sletne staze sa asfaltnim i betonskim zastorom.
- (2) Ako je dužina poletno-sletne staze letilišta između 800 m i 1.200 m, njena širina ne može da iznosi manje od 23 m, a ako je dužina poletno-sletne staze preko 1.200 m, njena širina ne može da iznosi manje od 30 m.

Dimenzije osnovne staze poletno-sletne staze letilišta

Član 16

- (1) Osnovna staza poletno-sletne staze letilišta pruža se ispred pragova poletno-sletne staze, u dužini od najmanje 30 m.
- (2) Osnovna staza poletno-sletne staze letilišta pruža se sa svake strane ose poletno-sletne staze i njene produžene ose, čitavom dužinom staze, do osnovne staze poletno-sletne staze letilišta do udaljenosti od ose od najmanje 20 m, odnosno 30 m za poletno-sletne staze čija je dužina preko 800 m.

Ravnost, nagib i pravac pružanja poletno-sletne staze letilišta

Član 17

- (1) Ravnost površine poletno-sletne staze letilišta sa asfaltnim i betonskim zastorom ne smije da odstupa više od ± 3 cm, odnosno, više od ± 5 cm za travnate poletno-sletne staze, mjereno ravnjačom dužine 3 m po čitavoj dužini i širini poletno-sletne staze letilišta.
- (2) Najveći uzdužni i poprečni nagib poletno-sletne staze letilišta ne smije da iznosi više od 3%.

(3) Položaj i pravac pružanja poletno-sletne staze letilišta mora da bude takav da prilazne i odletne površi u najmanjoj mjeri prelaze iznad zona predviđenih za stanovanje i drugih zona u blizini letilišta osjetljivih na buku vazduhoplova.

Dopunski kriterijumi za letilišta sa travnatom poletno-sletnom stazom

Član 18

Pored kriterijuma utvrđenih ovim pravilnikom, letilište sa travnatom poletno-sletnom stazom mora da ispunjava i sljedeće dopunske kriterijume:

- 1) podloga mora da bude stabilizovana;
- 2) trava na poletno-sletnoj stazi ne smije da bude viša od 15 cm, odnosno 10 cm, ako je letilište namijenjeno za ultralake vazduhoplove;
- 3) trava na osnovnoj stazi poletno-sletne staze ne smije da bude viša od 30 cm, odnosno 20 cm, ako je letilište namijenjeno za ultralake vazduhoplove.

Vazduhoplovne prepreke u blizini letilišta

Član 19

(1) Na letilištu i u njegovoj blizini ne mogu da se nalaze objekti koji mogu da predstavljaju vazduhoplovnu prepreku.

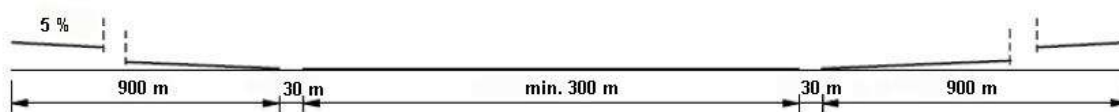
(2) Visina objekata koji mogu da budu postavljeni u blizini letilišta određuje se uspostavljanjem površi za ograničenje prepreka i to:

1) unutrašnje horizontalne granične površi, na visini od 45 m u odnosu na referentnu tačku letilišta, sa poluprečnikom od najmanje 1.000 m;

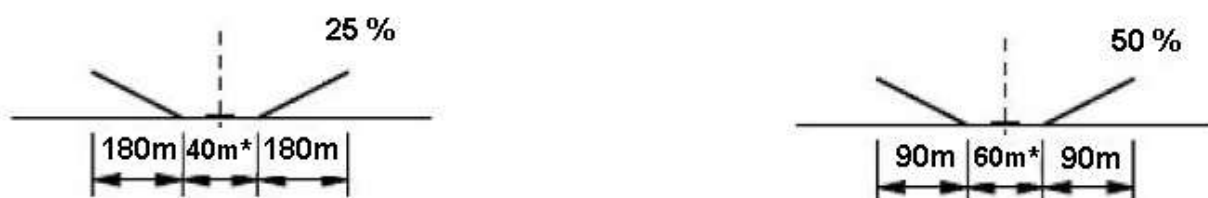
2) prilazne i odletne površi koja počinje od spoljne ivice osnovne staze koja je normalna na osu poletno-sletne staze, sa nagibom od 5% i divergencijom bočnih ivica od 10% na dužini od 900 m;

- 3) prelazne površi koja počinje od bočne ivice osnovne staze sa nagibom od:
- 50% na letilištima čija je osnovna staza poletno-sletne staze širine najmanje 60 m,
 - 25% na ostalim letilištima i prostire se do unutrašnje horizontalne površi.

(3) Vrijednosti iz stava 2 ovog člana, prikazane su na Slici 1, 2 i 3 ovog člana, i to:

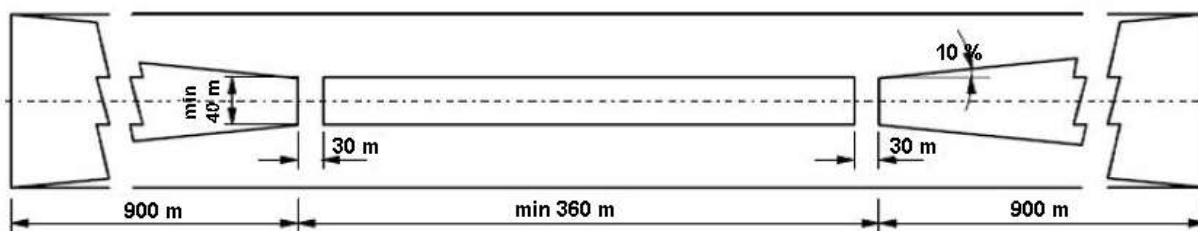

Slika 1

* minimalna širina osnovne poletno-sletne staze

Slika 2

Slika 3

Obilježavanje letilišta

Član 20

- (1) Za vrijeme korišćenja letilišta, poletno-sletna staza mora da bude obilježena na način utvrđen ovim pravilnikom.
- (2) Poletno-sletna staza obilježava se oznakama koje mogu biti nepokretne ili pokretne.

Nepokretne oznake

Član 21

- (1) Nepokretne oznake poletno-sletne staze letilišta su ugaonici i trake.
- (2) Pragovi poletno-sletne staze letilišta obilježavaju se ugaonicima čiji su kraci dužine 6 m i širine 1 m.
- (3) Ivce poletno-sletne staze letilišta obilježavaju se trakama dužine 4 m i širine 1 m, koje se postavljaju na svakih 50 m.
- (4) Nepokretne oznake poletno-sletne staze moraju da budu bijele boje, a nepokretne oznake rulne staze moraju da budu žute boje.
- (5) Ugaonici i trake izrađuju se od betona, tucanika i drugog pogodnog materijala i bijele su boje.
- (6) Ugaonici i trake moraju da budu u nivou sa okolnim terenom.

Pokretne oznake

Član 22

- (1) Pokretne oznake poletno-sletne staze letilišta su, po pravilu, zastavice, ali mogu da se koriste i konusi, zarubljene piramide, prizme i sl.

(2) Uglovi praga poletno-sletne staze letilišta obilježavaju se postavljanjem po jedne zastavice crvene boje.

(3) Bočne ivice poletno-sletne staze letilišta obilježavaju se zastavicama crveno bijele boje, dimenzija 50 cm x 40 cm, koje se postavljaju na razmaku od 50 m.

(4) Prepreke i druga opasna mjesta izvan poletno-sletne staze letilišta koja mogu da ugroze sigurnost letenja obilježavaju se zastavicama crvene boje.

(5) Rulne staze i prostor za parkiranje vazduhoplova se obilježava znacima ili oznakama žute boje.

(6) Pokretne oznake moraju da budu izrađene od krkog, lako lomljivog materijala ili mekog materijala koji ne može da ugrozi sigurnost vazduhoplova ili da prouzrokuje njegovo oštećenje.

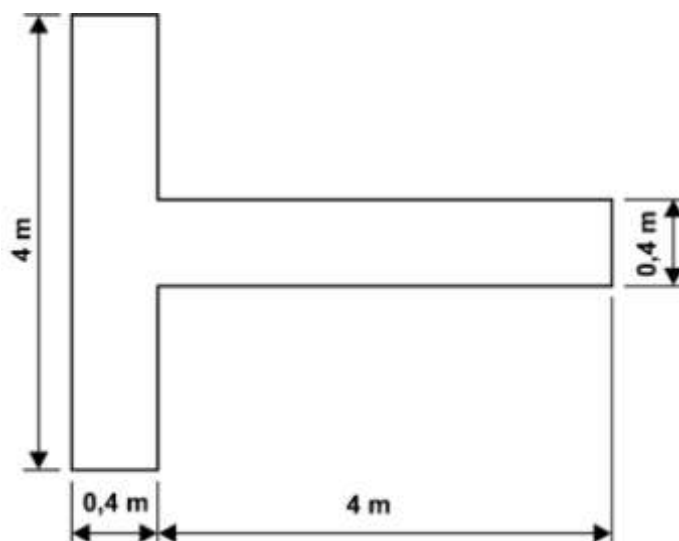
(7) Visina pokretnih oznaka mora da bude takva da elisa vazduhoplova ne može da dođe u kontakt sa oznakom.

Pokazivač smjera slijetanja

Član 23

(1) Pokazivač smjera slijetanja postavlja se ispred ili pored poletno-sletne staze letilišta, tako da bude jasno vidljiv.

(2) Pokazivač smjera slijetanja mora da bude napravljen od platna ili drugog odgovarajućeg materijala bijele boje, u obliku slova "T", oblika i dimenzija kao što je prikazano na Slici 4 ovog člana.

Slika 4

Oznaka neupotrebljivosti poletno-sletne staze

Član 24

(1) Oznaka u obliku krsta, čiji su kraci dužine 6 m i širine 0,9 m, postavlja se da ukaže pilotu na poletno-sletnu stazu koja nije u upotrebi.

(2) Oznaka iz stava 1 ovog člana, mora da bude napravljena od platna ili drugog odgovarajućeg materijala bijele boje.

IV LETILIŠTE ZA HELIKOPTERE

Zona završnog prilaza i polijetanja na letilištu za helikoptere (FATO)

Član 25

(1) Na letilištu za helikoptere mora da postoji najmanje jedna zona završnog prilaza i polijetanja, dovoljno velika da se u nju ucrtta krug čiji prečnik iznosi najmanje „D“, odnosno $0,83 \times „D“$ ako je maksimalna masa helikoptera na polijetanju manja od 3.175 kg, pri čemu „D“ predstavlja najveću dimenziju helikoptera (kada se rotor okreće) čije se korišćenje planira na letilištu za helikoptere.

(2) Površina zone završnog prilaza i polijetanja mora da bude bez prepreka, odgovarajuće nosivosti, otporna na uticaj vazdušnog strujanja usljed rada rotora, kao i da omogućava efekat blizine zemlje.

Zona prizemljenja i uzlijetanja na letilištu za helikoptere (TLOF)

Član 26

(1) Na letilištu za helikoptere mora da se nalazi najmanje jedna zona prizemljenja i uzlijetanja, koja može da bude nepravilnog oblika, ali dovoljno velika da se u nju ucrtta krug čiji je prečnik najmanje $0,83 \times „D“$.

(2) Ako se zona prizemljenja i uzlijetanja nalazi unutar zone završnog prilaza i polijetanja koja je dovoljno velika da se u nju ucrtta krug prečnika većeg od „D“, centar zone prizemljenja i uzlijetanja mora da bude udaljen najmanje $0,5 \times „D“$ od ivice zone završnog prilaza i polijetanja.

(3) Površina zone prizemljenja i uzlijetanja mora biti ujednačene ravnoće, stabilizovana, nagiba ne većeg od 2% i takve nosivosti da može da izdrži dinamičko opterećenje helikoptera.

Pozicija za parkiranje helikoptera

Član 27

(1) Pozicija za parkiranje helikoptera može da bude nepravilnog oblika, ali dovoljno velika da se u nju ucrtta krug čiji je prečnik najmanje $0,83 \times „D“$.

(2) Površina pozicije za parkiranje helikoptera mora da bude stabilizovana, odgovarajuće nosivosti i otporna na uticaj vazdušnog strujanja usljed rada rotora.

(3) Ako je predviđeno lebdjenje na poziciji za parkiranje helikoptera, neophodno je objezbijediti prostor bez prepreka u prečniku $1,2 \times „D“$, odnosno $2 \times „D“$ ako je predviđeno da se helikopter okreće.

Sigurnosna zona na letilištu za helikoptere (Safety Area)

Član 28

(1) Oko zone završnog prilaza i polijetanja mora da se uspostavi sigurnosna zona, koja se pruža na rastojanju od najmanje 3 metra ili $0,5 \times „D“$ (u zavisnosti šta je veće), u odnosu na granicu zone završnog prilaza i polijetanja.

(2) Ako je zona završnog prilaza i polijetanja pravougaonog oblika svaka spoljna ivica sigurnosne zone mora da bude dugačka najmanje $2 \times „D“$, a ako je kružnog oblika prečnik sigurnosne zone mora da bude najmanje $2 \times „D“$.

(3) U sigurnosnoj zoni ne smiju da se nalaze nepokretni i pokretni objekti, osim nepokretnih lomljivih objekata koji zbog svoje namjene moraju da budu u sigurnosnoj zoni.

(4) Ako je sigurnosna zona čvrsta podloga, nagib te zone ne smije da iznosi više od 4% od ivice završnog prilaza i polijetanja.

Vazduhoplovne prepreke u blizini letilišta za helikoptere

Član 29

(1) Na letilištu za helikoptere se uspostavljaju prilazna i odletna površ za ograničenje postavljanje/izgradnje vazduhoplovnih prepreka.

(2) Prilazna i odletna površ su kose površi sa nagibom koji iznosi:

- 1) najviše 8% u prvom sektoru (koji počinje od spoljne ivice sigurnosne zone u dužini od 245 metara i sa divergencijom od 10%, odnosno 15% ako se letilište za helikoptere koristi noću);
- 2) najviše 16% u drugom sektoru (koji se nastavlja na prvi sektor u dužini od 830 metara do tačke gdje je širina sektora 7 x „D“ i visina iznad zone završnog prilaza i polijetanja 152 metra).

(3) Na rastojanju od 10 metara od spoljnih ivica sigurnosne zone mora da postoji zaštitna površ pod ulogom od 45° koju ne smiju da probiju prepreke.

Oznake na letilištu za helikoptere

Član 30

(1) Zona završnog prilaza i polijetanja se obilježava latiničnim slovom „H“, bijele boje, dimenzija 3 x 1,8 metara, sa debljinom linija od 0,4 metra.

(2) Slovo „H“ mora da bude smješteno u centru ili blizu centra zone završnog prilaza i polijetanja, osim ako se zona prizemljenja i uzlijetanja nalazi unutar zone završnog prilaza i polijetanja, kada slovo „H“ mora da bude smješteno u centar zone prizemljenja i uzlijetanja.

(3) Slovo „H“ postavlja se na način da je prečka slova „H“ postavljena pod pravim uglom na predviđeni smjer završnog prilaza.

(4) Ivce zone završnog prilaza i polijetanja se obilježavaju oznakama bijele boje, dužine 1,5 metara i širine 0,3 metra, sa razmakom od 1,5 do 2 metra i ugaonicima čiji su kraci dužine 1,5 metara i širine 0,3 metra.

(5) Ivce zone prizemljenja i uzlijetanja se obilježavaju linijom bijele boje, širine najmanje 0,3 metra.

(6) Izuzetno od st. 4 i 5 ovog člana, ivice zone završnog prilaza i polijetanja i zone prizemljenja i uzlijetanja se ne obilježavaju ako su one očigledne (različita vrsta podloge u odnosu na okolinu i sl.).

(7) Pozicija za parkiranje helikoptera se obilježava kružnom linijom žute boje, širine 0,5 metara i unutrašnjeg prečnika 0,5 x „D“.

(8) Ako se posebno obilježava prostor za pristajanje helikoptera u okviru zone prizemljenja i uzlijetanja, taj se prostor obilježava na način propisan u stavu 6 ovog člana.

Korišćenje letilišta noću

Član 31

(1) Letilište može da se koristi noću ako su ispunjeni uslovi utvrđeni propisom kojim je uređeno izdavanje odobrenja za upotrebu aerodroma.

(2) Letilište za helikoptere može da se koristi noću ako raspolaže sistemom svjetlosnog obilježavanja koji omogućava sigurno polijetanje i slijetanje helikoptera noću.

(3) Letilište za helikoptere koje se koristi noću mora da raspolaže svjetlima za osvjetljavanje zone završnog prilaza i polijetanja i zone prizemljenja i uzlijetanja i svjetlima za osvjetljavanje pokazivača pravca i jačine vjetra.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, letilište za helikoptere ne mora da raspolaže svjetlima za osvjetljenje zone završnog prilaza i polijetanja ako je zona završnog prilaza i polijetanja uočljiva noću ili je približna zoni prizemljenja i uzlijetanja.

(5) Na letilištu za helikoptere koje se koristi noću mora biti obezbijeđeno rezervno napajanje sistema svjetlosnog obilježavanja.

V PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja

Član 32

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o kriterijumima i standardima za nesmetanu upotrebu operativnih površina, objekata, uređaja i opreme na letilištu („Službeni list CG“, broj 8/15).

Stupanje na snagu

Član 33

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 01/2-1636/5-19

Podgorica, 14.08.2019. godine

Direktor,
Dragan Đurović, s.r.

Po izvršenom sravnjenju sa izvornim tekstom, utvrđeno je da se u tekstu Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda („Službeni list CG“, broj 046/19 od 07.08.2019) potkrala greška, pa se daje

ISPRAVKA ZAKONA O OGRANIČAVANJU UPOTREBE DUVANSKIH PROIZVODA

U članu 70 stav 2 riječi: „ako nijesu u suprotnosti sa ovim članom 44 ovog zakona, u roku od 36 mjeseci od dana donošenja propisa iz člana 44 stav 4 ovog zakona“ zamjenjuju se riječima: „ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom“.

Poslije člana 70 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 71

Proizvođači i uvoznici duvanskih proizvoda dužni su da istaknu i prilagode upozorenja u skladu sa članom 44 ovog zakona, u roku od 36 mjeseci od dana donošenja propisa iz člana 44 stav 4 ovog zakona.

Duvanski proizvodi kojima na pakovanju nijesu istaknuta upozorenja u smislu stava 1 ovog člana, mogu da se stavljaju u promet 24 mjeseca od isteka roka iz stava 1 ovog člana.

Elektronske cigarete i posude za ponovno punjenje koje uvoznici i maloprodajni objekti imaju na zalihama na dan stupanja na snagu ovog zakona, mogu da se stavljaju na tržište do 31. marta 2020. godine.

Uvoznici i maloprodajni objekti dužni su da na dan stupanja na snagu ovog zakona izvrše popis elektronskih cigareta i posuda za ponovno punjenje na zalihama i da popisne liste dostave organu uprave nadležnom za inspeksijske poslove, u roku od sedam dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

U članu 75 poslije riječi: „koje se odnose na“ dodaju se riječi: „upotrebu duvanskih proizvoda u ugostiteljskim objektima“.

Broj: 28-2/19-5/11

EPA 733 XXVI

Podgorica, 13. avgusta 2019. godine

Iz Službe Skupštine Crne Gore